

I. Úvodní poznámky k níže uvedenému právnímu rozboru ve věci přenositelnosti časových jízdenek

1. V zásadě můžeme jízdenky rozdělit do dvou skupin:

a/ Přenosné – originál jízdenky předložený kteroukoliv osobou

b/ Nepřenositelné - jízdenka zní na držitele (nejčastěji na jméno, nebo s fotografií, či jiným objektivním způsobem, ztotožněná s osobou, která ji jako první použila v souladu s přepravními podmínkami provozovatele)

2. U typu a/ se jedná o běžnou jednotlivou jízdu, nebo časovou jízdenku, kde nelze zajistit ztotožnění jízdenky s jejím majitelem/držitelem. V takovém případě nelze po právu zabránit půjčování jízdenek, nebo jejich předprodávání jiným osobám. Nelze tedy ani do přepravních podmínek tento zákaz oprávněně uvádět – respektive, pokud je tam uveden, není zákaz vymahatelný.

3. U typu b/ se jedná o jízdenky, u nichž díky níže popsaným mechanismům dojde k jednoznačnému přiřazení jízdenky k jejímu držiteli. To se typicky děje u (i) celosezónních permanentek opatřených jménem a fotografií a také u (ii) „fotících turniketů“, které přiřadí fotografie ze systému při prvním průchodu k číslu jízdenky. Určujícím předpokladem je existence zařízení, které umožní jeden z výše uvedených postupů. Přičemž podle našeho názoru a níže uvedeného rozboru platí, že pro to, aby mohla být označena za jízdenku na držitele, nemusí tato být opatřena jménem, ale je možný i jiný objektivně doložitelný způsob identifikace konkrétní osoby s konkrétní jízdenkou – nejčastěji přiřazením fotografie osoby, která jízdenku jako první použila v odbavovacím zařízení nebo s ní vstoupila do vyhrazeného prostoru ke konkrétní unikátním kódem označené jízdence.

4. Pro zajištění možnosti vymáhání nepřenositelnosti jízdenky je bezpodmínečně nutné mít vše řádně uvedeno v přepravních podmínkách. V takovém případě je potom umožněna vymahatelnost nepřenositelnosti jízdenky, v krajním případě i její zablokování (fakticky se jedná o odstoupení od smlouvy o přepravě).

5. U nepřenositelných jízdenek je třeba rozlišovat okamžik zakoupení jízdenky a okamžik jejího prvního použití konkrétní osobou v souladu s přepravními podmínkami. Jízdenka se stává jízdenkou na držitele až v okamžiku jejího prvního použití konkrétní osobou v turniketu, resp. vstupem příslušné osoby do vyhrazeného prostoru. Tím uzavírá tato osoba přepravní smlouvu s provozovatelem a je tak ztotožněna s konkrétní jízdenkou a nikdo jiný není oprávněn tuto jízdenku už použít pro stejný účel.

6. Rozhodnutí Nejvyššího soudu z roku 2006, které se často v této souvislosti objevuje v médiích, se týká pouze přenositelných jízdenek, když v předmětné době ještě nebyly k dispozici moderní zařízení pro identifikaci držitele. V jiném ohledu – odlišnosti okamžiku prodeje a jejího použití - naopak potvrzuje naše závěry. Jako argument je tedy toto rozhodnutí zcela nevypovídající.

7. Výše uvedená stanoviska vycházejí z právních rozborů, které se opírají nejen o platnou legislativu, ale také o jednoznačné vyjádření MD ČR, které potvrzuje naše právní závěry. V tomto ohledu je tedy oprávněnost používání výše popsaných postupů shodná, jako v alpských lyžařských střediscích vybavených odpovídající technologií.

Za AHS ČR, Libor Knot
Vrchlabí, 6.2.2018

II. Vyjádření k problematice přenositelnosti jízdenek - AK Wimětal a partneři

Asociace horských středisek ČR, o.s., jako spolek sdružující zejména provozovatele a vlastníky lyžařských areálů a jednotlivých věcí a zařízení k jejich provozu sloužících, považuje za nezbytné vyjádřit se k obsahu článku zveřejněného na zpravodajském serveru iDNES.cz "Smí lyžařské areály zablokovat přeprodaný skipas? U soudu by nejspíš narazily" dne 18.01.2018 a článku zveřejněného ve zpravodajské části webu Českého rozhlasu Rozhlas.cz "Lyžaři často přeprodávají permanentky, provozovatelé se tomu snaží bránit" dne 25.01.2018, jejichž obsah považuje přinejmenším za zavádějící a závěry v nich obsažené tak zároveň důrazně odmítá.

Tvrzení, že dle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 27. června 2006, sp. zn. 4 Tz 33/2006, není převod skipasu na jinou osobu protiprávní, pokud se jedná o variantu na držitele, je třeba označit za nepřesné až nepravdivé.

Je pravdou, že Nejvyšší soud se v předmětném rozhodnutí zabýval přeprodejem jízdenek, na nichž byl uveden údaj o jejich nepřenositelnosti, nelze však odhlédnout od skutečnosti, že tyto jízdenky nebyly vystaveny na držitele.

Dle ustanovení § 38 odst. 1 vyhlášky č. 175/2000 Sb., v platném znění (dále jen "Vyhláška"), je k uplatňování práv vůči dopravci oprávněn ten, kdo předloží originál jízdenky; zní-li jízdenka na držitele, je oprávněným držitel. Nejvyšší soud však v tomto konkrétním případě konstatoval, že "z předmětných jízdenek, jakož i z obsahu spisu není patrné, že by tyto jízdenky byly vydány na jméno konkrétního cestujícího - lyžaře a tudíž se nejednalo o jízdenky, které by zněly na držitele".

Předně je třeba uvést, že závěry uvedené v předmětném rozsudku nelze bez dalšího vztáhnout na pře prodej jízdenek vystavených na držitele. Nadto je nesporné, že přestože byl předmětem rozhodnutí zejména výklad prohlášení dopravce o nepřenositelnosti jízdenky, ze shora uvedeného vyplývá, že nelze rozlišovat mezi jízdenkou vydanou na jméno konkrétního lyžaře a jízdenkou znějící na držitele.

Asociace horských středisek ČR, o.s. je přitom důvodně přesvědčena, že pod pojem jízdenky znějící na držitele je třeba podřadit i jízdenky, jejichž držitel bude jednoznačně identifikován i jinak, než uvedením jména uvedeného na jízdence, tj. typicky např. prostřednictvím fotografie pořízené v systému provozovatele a přiřazené provozovatelem ke konkrétní jízdence s individuálním číselným kódem při prvním vstupu na lanovou dráhu či vlek skrze odbavovací turniket. Teprve okamžikem použití jízdenky v turniketu, resp. vstupem příslušné osoby do vyhrazeného prostoru, uzavírá tato osoba přepravní smlouvu s provozovatelem a je tak ztotožněna s konkrétní jízdenkou, kterou již nemůže přeprodát ke stejnému použití jiné osobě, protože by tím porušila uzavřenou smlouvu o přepravě. Okamžik uzavření přepravní smlouvy je tak třeba odlišovat od okamžiku zakoupení jízdenky, kdy nic nebrání tomu, aby jedna osoba zakoupila více jízdenek a tyto následně předala dalším osobám, které však ale samy při prvním použití jízdenky uzavírají smlouvu o přepravě a následně již nejsou oprávněny jízdenku poskytnout ke stejnému použití jiné osobě.

S výše uvedenými závěry vyjádřilo ve svém Stanovisku k přepravnímu řádu zn. 91/2015-190-VD/2 vydaném dne 27.03.2015 svůj souhlas také Ministerstvo dopravy, dle něž lze dovodit, že doklad vydávaný v anonymní podobě, který je personalizován při prvním použití dopravního prostředku (lanové dráhy) tak, že k unikátnímu kódu vydaného dokladu je elektronicky připojena obrazová podoba cestujícího, je ve smyslu ustanovení § 4 odst. 2 písm. b) Vyhlášky, časovou jízdenkou, která musí mít náležitosti dle ustanovení § 5 odst. 2 Vyhlášky. Bude-li dle něj smluvními přepravními podmínkami specifikován postup personalizace a stanovena nepřenositelnost jízdenky, uzavře cestující v tomto případě smlouvu tak, že vstoupí do označeného přepravního prostoru a tím přistoupí na smluvní podmínky dopravce. Při prvním použití dosud anonymního dokladu se tak cestující stane držitelem této jízdenky.

Ze shora uvedeného lze dovodit, že oprávněným k užití těchto jízdenek je výlučně jejich držitel, tj. osoba, která zakoupenou jízdenku aktivuje, resp. uzavře smlouvu s dopravcem, při prvním průchodu odbavovacím turniketem za současného přiřazení fotografie držitele k jízdence. Asociace horských středisek ČR, o.s. je tak i nadále přesvědčena o oprávněnosti zablokování jízdenky, a v důsledku toho současně odstoupení od smlouvy o přepravě provozovatelem, při jejím použití osobou od držitele odlišnou.

Nelze tedy než uzavřít, že autory článků zmiňovaná judikatura je zcela nepřiléhavá posuzované věci a jejich závěry nemohou po bližším seznámení se s obsahem předmětného rozhodnutí Nejvyššího soudu obstát.

AK Wimětal a partneři
Praha, 4. 2. 2018